

13 Ianuarie 2009, nr. 393

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Codului de executare

(înregistrat în Parlament cu numărul 3386 din 08 Decembrie 2008)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Codului de executare.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Conform Notei Informative la proiect, necesitatea elaborării acestuia este dictată de problemele cu care se confruntă sistemul penitenciar la implementarea unor prevederi din Codul de executare nr.443-XV din 24 decembrie 2004 privind imposibilitatea realizării dreptului la muncă inclusiv în afara penitenciarului a unor categorii de condamnați. În prezent, posibilitatea antrenării condamnaților la munci în afara penitenciarului este prevăzută doar pentru condamnații regimului comun și resocializare ale penitenciarelor de tip deschis și pentru condamnații regimului resocializare ale penitenciarelor de tip semiînchis. În vederea măririi spectrului de condamnați care vor beneficia de dreptul de a munci în afara penitenciarului, autorii consideră necesară modificarea legislației execuționale existente în privința acordării persoanelor deținute în penitenciare de tip semiînchis regim comun, precum și celor deținute în penitenciar de tip închis, regim comun și de resocializare, a posibilității de a munci sub pază și supraveghere permanentă în afara penitenciarului. De asemenea, se urmărește reglementarea obligativității pazei în penitenciarele de tip semiînchis.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului. Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.
- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Nota informativă permite să se înțeleagă scopul și sarcinile proiectului, dar nu prezintă o estimare financiară a acestuia, deși proiectul de lege impune necesitatea acesteia.
- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ

cu reglementările în cauză.

Nota informativă și textul proiectului nu conțin referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul Legii nu denotă stabilirea sau promovarea unor interese contrare celor prevăzute de politica penală a statului, reflectată în actele legislative în vigoare.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Proiectul Legii nu conține norme care ar determina în mod evident cauzarea de prejudicii, cu unele mici excepții specificate în tabelul de la p. 13 al prezentului raport de expertiză.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile din proiect nu contravin prevederilor legislației naționale, cu unele mici excepții specificate în tabelul de la p. 13 al prezentului raport de expertiză.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul de lege reglementează activitatea Departamentului instituțiilor penitenciare și a instituțiilor acestuia, precum și relațiile dintre autorități și condamnați.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	p.1	La articolul 217 alineatul (1), cuvintele „pe un termen de pînă la 5 ani” se exclud.	Considerăm periculoasă inițiativa de a exclude limita maximă pentru care persoanele au fost condamnate și care vor putea beneficia, ca excepție de dreptul de a executa pedeapsa în izolatorul de urmărire penală pentru îndeplinirea lucrărilor de deservire gospodărească. Până în prezent în izolator puteau fi lăsați doar acele persoane care au fost condamnate cu pedeapsa închisorii de cel mult 5 ani. Excluderea limitei de 5 ani va permite ca în baza deciziei șefului izolatorului să fie lăsați în izolator și persoanele condamnate pentru infracțiuni mult mai grave. O asemenea împuternicire oferă șefului izolatorului posibilități mult prea largi și periculoase sub aspectul securității instituției penitenciare. Cu atît mai mult că decizia respectivă <u>rămîne la discreția subiectivă a șefului izolatorului</u> . Sunt niște norme abuzive, <u>care stabilesc împuterniciri neîntemeiat de mari</u> .	Coruptibilitate Atribuții excesive / contrare statutului Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Lipsa unor termene concrete	Propunem substituirea cifrei „5” cu „10”.

2	p.3	Modificarea art. 254	Menționăm că <i>prevenții</i> nu sunt condamnați, iar art. 254 urmează să fie intitulat „Articolul 254. Condițiile de antrenare a condamnaților la munci remunerate”. Menționăm că potrivit art. 326 alin. (5) prevenții pot fi antrenați la muncă pe teritoriul locului de arest preventiv, doar cu acordul lor.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Utilizarea termenilor diferiți cu referință la același fenomen / același termen pentru fenomene diferite	Modificarea denumirii articolului 254.
---	-----	----------------------	---	--	--

Concluzii

Proiectul examinat reflectă o inițiativă benefică și chiar necesară, care este compatibilă cu exigențele de neadmitere a elementelor de coruptibilitate, cu condiția examinării obiecțiilor expuse mai sus, în particular obiecția privind modificarea art. 217 alineatul (1) din Codul de executare.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției